

Dikke darm ct-scan - colonografie

In overleg met uw arts heeft u besloten om een ct-scan te laten verrichten. CT staat voor Computer Tomografie. In deze brief geven wij u informatie over de gang van zaken voor, tijdens en na de ct-scan.

Wat is een ct-scan

Een ct-scan is een onderzoek waarbij met gebruik van röntgenstralen dwarsdoorsneden worden gemaakt van het lichaamsdeel dat moet worden onderzocht. Op deze manier is het mogelijk eventuele ziektes of afwijkingen op te sporen.

Het is belangrijk dat u voor het onderzoek de instructies hieronder goed opvolgt. De afspraak kan alleen doorgaan als u zich hieraan houdt.

Metaal in kleding is storend voor het onderzoek. Voor het onderzoek zal de laborant u vragen om kleding met metalen delen uit te trekken.

Zwangerschap

Als u zwanger bent of denkt te zijn, neemt u dan vóór het onderzoek contact op met uw behandelend arts. Een radiologisch onderzoek kan in de eerste maanden van de zwangerschap namelijk schadelijk zijn voor de ontwikkeling van het ongeboren kind.

Contrastmiddel en nierfunctie

Soms is het nodig om tijdens het onderzoek jodiumhoudend contrastmiddel via een infuus toe te dienen. Dit contrastmiddel wordt door de nieren uitgescheiden. Daarom is het belangrijk dat we nierfunctie onderzoeken. Dit gebeurt door middel van bloedonderzoek. Soms zijn aanvullende maatregelen nodig. Als dat bij u het geval is, wordt u gebeld door het ziekenhuis. Als uit het bloedonderzoek blijkt dat er geen aanvullende maatregelen nodig zijn, hoor u niets.

Borstvoeding

De contrastmiddelen die we gebruiken bij de CT scan hebben geen invloed op borstvoeding.

Allergische reactie

Heeft u in het verleden een overgevoeligheidsreactie gehad bij toediening van jodiumhoudend contrastmiddel, meld dit dan bij de aanvragend arts en bij de afdeling Radiologie. Soms kan er dan voor het onderzoek medicatie gegeven worden.

Combinatie met andere onderzoeken

- Na het ondergaan van een coloscopie, waarbij een biopsie is afgenomen, mag pas na 3 dagen een CT-Colonografie onderzoek worden afgesproken.
- Een CT-scan van uw buik, onderrug of bekken kan niet direct na een röntgenonderzoek van de maag en/of darmen gemaakt worden. Bij deze onderzoeken krijgt u bariumpap in uw maag en darmen en deze bariumpap verstoort de CT-scan. Daarom moet er minimaal een week zitten tussen één van deze onderzoeken en een CT-scan.

Vorbereiding

Dieet

Om de darmen zo goed mogelijk in beeld te brengen, is het noodzakelijk dat u vanaf één dag voor het onderzoek een vezelarm dieet volgt. Ook moet u het medicijn Telebrix Gastro volgens schema innemen. U krijgt dit medicijn mee als u een afspraak maakt voor het onderzoek. In de bijlage staat uitleg over het vezelarme dieet en gebruik van Telebrix Gastro.

1.1

Medicijngebruik

Gebruikt u medicijnen? Dan kunt u deze blijven gebruiken zoals u gewend bent. Als dat niet het geval is, bespreekt de arts dit met u.

Gebruikt u anticonceptiepillen? Dan kan als gevolg van de diarree de anticonceptie minder betrouwbaar worden. Wij adviseren u om in die maand ook een andere vorm van anticonceptie toe te passen.

Neem in de volgende gevallen contact op met uw behandelend arts voordat u start met het dieet:

- U volgt al een ander dieet, bijvoorbeeld diabetesdieet bij diabetes mellitus, of een vocht- of natriumbepert dieet bij hart- of nierziekten.
- U heeft een stoma.
- U moet braken of u wordt onwel tijdens het volgen van het dieet.

Kleding

Wij adviseren kleding waarin u zich makkelijk kunt bewegen en die u gemakkelijk aan- en uit kunt trekken. Bij een CT-colonografie bestaat de kans dat kleding wordt bevuild door dunne ontlasting. Neem daarom reservekleding mee.

Het onderzoek

Voor het onderzoek is het nodig dat u de kleding uittrekt. U krijgt van de laborant een speciaal schort voor tijdens het onderzoek. De laborant vraagt u op de onderzoekstafel plaats te nemen.

- De laborant vraagt u op uw zij te gaan liggen.
- Op de onderzoekstafel wordt een dun slangetje met een ballonnetje in de anus ingebracht. Het ballonnetje wordt opgeblazen zodat het slangetje er niet uit kan vallen.
- Via een apparaat wordt koolstofdioxide in de darm geblazen (CO₂), waardoor de darm zich kan ontplooien. De druk wordt continu gemeten, zodat er niet te veel koolstofdioxide wordt ingeblazen. Koolstofdioxide wordt door de darm snel opgenomen en u kunt last krijgen van een borrelend of krampend gevoel in de darmen.
- U krijgt het medicijn Buscopan om de werking van de darmen stil te leggen. Bij bepaalde onderzoeken krijgt u ook een contrastmiddel toegediend. De laborant prikt hiervoor een infuus in uw arm.

- We maken daarna meerdere scans in rug- en in buikligging. U schuift hiervoor met de tafel langzaam door een ring van ongeveer 70 centimeter breed.
- In de ring bevindt zich een röntgenbuis waarmee de foto's worden gemaakt. De röntgenbuis draait tijdens het maken van de foto's rond. Dat maakt wat lawaai.
- De radiologisch medewerker vertelt u tijdens het onderzoek wanneer u moet in- en uitademen.
- De radiologisch medewerker houdt u door een raam in de gaten. Via een intercom kunt u praten met de radiologisch medewerker.
- Zodra het onderzoek klaar is, wordt het slangetje verwijderd en helpt de laborant u van de onderzoekstafel te komen.
- U kunt daarna naar het toilet gaan.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 30 minuten.

Na het onderzoek

Door het gebruik van Buscopan ziet u tijdelijk iets minder scherp. Dit is van korte duur maar u kunt daardoor het eerste uur na het onderzoek niet autorijden!

De uitslag

Uw behandelend arts bespreekt de uitslag met u.

Bijlage 1: Uitleg vezelarm dieet voor CT-Colonografie

Voor het onderzoek is het erg belangrijk dat u zich aan het vezelarme dieet houdt.

Dieet

- Het dieet start één dag voor het CT-onderzoek en bestaat uit vezelarme voeding. De vezelarme voeding zorgt ervoor dat het contrastmiddel zich goed verspreidt over de darminhoud.
- Na de avondmaaltijd op de dag vóór het onderzoek zijn alleen vloeistoffen toegestaan zoals sappen (appelsap of andere heldere vruchtenmixdranken), limonade van siroop, frisdrank (ook light), water, bouillon, thee en koffie. Dit geldt totdat de CT heeft plaatsgevonden.
- Als het CT onderzoek pas in de middag gepland staat, mag u ontbijten met vloeibare etenswaren zoals yoghurt, vla en kwark (zonder stukjes).

Algemeen

Het uitgangspunt is dat vezels en vezelachtige bestanddelen in voeding beperkt worden. Veel voedingsmiddelen bevatten noten, zaden of grove vezels. Kies niet voor deze producten maar neem een naturel variant. Groente en fruit bevatten veel vezels en zijn dus maar met mate toegestaan. Fruit in de vorm van vruchtensappen zonder vruchtvlees, en groente is beperkt tot toegestane soorten. Zorg ervoor voldoende te drinken (minimaal 10-12 glazen per dag)

Niet eten

- Volkoren graanproducten
- Bruin, volkoren en roggebrood
- Tarwe- en maïszemelen
- Muesli
- Volkoren- en meergranenpasta's
- Havermoutpap
- Zilvervliesrijst
- Vezelige groenten
Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, rauwkost, ui, knoflook
- Bepaalde fruitsoorten
Onrijp fruit, sinaasappel, grapefruit, mandarijn, ananas, mango, kiwi en gedroogde (zuid)vruchten zoals dadels, vijgen, pruimen, krenten, rozijnen, kokos)
- Noten, pinda's en zaden
Alle pindasoorten, alle nootsoorten, sesamzaad, maanzaad, zonnebloempitten
- Overige
Scherpe specerijen en popcorn

Wel eten

- Graanproducten
- Wit brood, beschuit, toast (naturel)
- Witte rijst, pasta (bijv. spaghetti, macaroni)
- Pannenkoeken

- Custardpap, lammetjespap (rijstbloempap)
- Groenten en fruit
Aardappelen. gaar gekookte groenten zoals wortelen, bloemkool, lof, andijvie, spinazie, vers fruit mits goed rijp, geschild en ontpit zoals appel, banaan, peer
- Alle soorten vlees, vis en kip
- Soepen
Bouillon en soepen met stukjes vlees/kip, soepballetjes, vermicelli, macaroni en rijst
- Beleg
Kaas, vleeswaren, alle zoete beleg (behalve pindakaas, marmelade en jam met stukjes fruit), eieren, suiker
- Dranken
Vruchtensappen zonder vrucht vlees, limonades, frisdranken, thee en koffie, mineraalwater, melk en melkproducten (vla, yoghurt (geen vruchtenyoghurt)), alcoholische dranken
- Tussendoortjes
Chocolade (zonder nootjes), snoep, ijs, cake (geen koekjes)
- Specerijen
zout, peper, paprikapoeder, nootmuskaat, kaneel, peterselie, mosterd, ketchup, groene kruidenmixen

Bijlage 2: Schema gebruik contrastmiddel (Telebrix Gastro)

Telebrix Gastro is een jodiumhoudend contrastmiddel. U begint één dag voor het onderzoek met de inname van Telebrix Gastro.

Als u bekend bent met een te snel werkende schildklier (hyperthyreoidie), mag u dit middel niet gebruiken. Als dat bij u het geval is, neem dan contact op met de afdeling Radiologie.

Schema

De dag voorafgaand aan het onderzoek start u met het gebruik van Telebrix Gastro à 50 mg. U mag de inhoud van het flesje ook in een groot glas limonade schenken en opdrinken.

U hoeft de Telebrix Gastro niet aan te lengen met 950 ml water zoals in de bijsluiter vermeld staat!

Gebruik Telebrix Gastro 50 ml

Op de dag voor het onderzoek

- Ontbijt: 1 flesje
- Lunch: 1 flesje
- Avondeten: 1 flesje

Op de dag van het onderzoek

Anderhalf uur voor de CT-colonografie neemt u de inhoud van één flesje Telebrix Gastro in.

Omdat Telebrix Gastro diarree kan veroorzaken, kunt u het middel ook in het ziekenhuis innemen. Hier zijn uiteraard toiletten aanwezig. U dient dan wel minimaal 1,5 uur voor uw afspraak in het ziekenhuis aanwezig te zijn.

Bijwerkingen

Telebrix Gastro veroorzaakt bij veel patiënten diarree.

Medicijnen

Tijdens de darmvoorbereiding worden medicijnen mogelijk minder goed opgenomen. Houd daarom rekening met een verminderde werking van medicijnen zoals de anticonceptiepil.

Laxeren

Om optimaal te laxeren is het belangrijk dat u indien mogelijk, veel beweegt. Probeer u de dag voor het onderzoek enkele malen naar het toilet te gaan voor ontlasting. Voor een goede beoordeling van de dikke darm is het belangrijk dat u zich houdt aan het schema zoals aangegeven.

.....

Schema in het kort

1 dag vóór het onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbijt met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml • Lunch met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml • Avondeten met vezelarm dieet + Telebrix Gastro 50 ml
De ochtend van het onderzoek	Vloeibaar ontbijt (vla, kwark of yoghurt zonder stukjes)
1,5 uur voorafgaand aan het onderzoek	Telebrix Gastro 50 ml

Vragen?

U kunt ons gewoon bellen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op of kijk op www.olvg.nl Heeft u vragen over de vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota

Meer informatie online

- www.olvg.nl/radiologie

Contact

afdeling Radiologie, locatie Oost

T 020 599 33 25 (ma t/m vrij 8.15 – 16.15 uur)

E radiologieoosterpark@olvg.nl

Route C1

afdeling Radiologie, locatie West

T 020 510 88 98 (ma t/m vrij 8.15 – 16.15 uur)

Route 15

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Algemene voorwaarden: www.olvg.nl/algemene-voorwaarden. Klacht of opmerking: ga naar www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 4 september 2018, 3235